

κριτικός γράφει για την ποίηση της Νεσιέ: " Στα ποιήματα της υπάρχει μια θερμή φωνή και μια σπλαχνική προσέγγιση προς τους ανθρώπους και τη ζωή. Κι αυτό γίνεται πηγή ~~καθ'~~ έντασης αντίστασης προς όσα τείνουν να αμαυρώσουν τη ζωή των ανθρώπων. Τα παιδικά ποιήματα όπως εκείνα της σειράς " το Ζουμπυλι και ο Νάρκισος" αποτελούν υποδείγματα ποιημάτων φορτισμένων με πνεύμα και ευαισθησία που σπάνια συναντάς στην ποίηση αυτού του είδους:" Αντιγράφω ένα απ' αυτά τα ποιήματα, δημοσιευμένο το 1978:

Τι ειπε ο Νάρκισος στον πατέρα του:

Τα παιδιά αγαπουν τον πατέρα τους
Οι πατέρες αγαπουν τα παιδιά
Πατερουλη, ομορφα που τραγουδάς.
Σαν είμαι στην τάξη ακουω τη φωνή σου.
Αφαιρουμαι, σιέφτομαι,
θυμώνει ο δάσκαλος μου.
~~Κωφά~~ Του λέω, δάσκαλε,
ο πατερουλης τραγουδά.
Αν τον πάρει το βόλι
τι κάνουμε εμεις χωρίς πατέρα;
αν γίνει πόλεμος, πατέρα
να κρυφτείς κάτω απο το κρεβάτι.

Ο Μεχμέτ είναι περίου ένα χρόνο μεγαλύτερος απο την Νεσιέ. Με την ευκαιρία της έκδοσης της ποιητικής του συλλογής " Σκαλοπάτια του φωτός" ο διασημος τουρκος ποιητής Τζιαχίν Κιουλεπί τον χαρακτήρισε " το άστρο της σύγχρονης τουρκικής ποίησης" και τον κατάταξε ανάμεσα στους ~~15~~ ~~10~~ πέντε καλύτερους νεύς ποιητές των τελευταίων δεκαπέντε ~~10~~ ~~15~~ χρόνων. ~~Χαχάχαχαχα~~ Η ποιητική του συλλογή ~~αγαπημένη~~ μου νεκρέ στρατιώτη" που εκδόθηκε το 1985, κατασχέθηκε απο την τουρκική αστυνομία. Αυτό όμως δεν εμπόδισε το βιβλίο να πάρει το Α βραβείο Ποίησης Νέου Ποιητή της Ακαδημίας της Τουρκίας και το Α βραβείο Ποίησης του Ιδρύματος Βιλίου Α. Καντίρ ~~85~~, στην ~~Αγκυρα~~

Ένα συγκλονιστικό δείγμα αυτού του βιβλίου είναι το ποίημα Ο μύθος της δικής μας γάτας;

Αναρωτιομουνα, μικρό παιδάκι, τότε,
αν ήταν ελληνίδα η γάτα
που έλληνα γειτονου μας
Μια μέρα ρωτησα τη μάνα μου
αν είναι οι γάτες τουρκισες

κι ελληνες τα σκυλια

Οι σκυλοι ειχαν αρπάξει τα μικρά γατιά.

Μετά απο μέρες

τινα δώ

τη γάτα μας

να τρώει η ίδια τα γατιά που γέννησε.

Η Νεσιέ κι ο Μεχμέτ ηρθαν στο ραντεβου μας με τη μικρότερη αδελφή τους. Οπωςμου εξήγησε αργότερα ο Μεχμέτ η Νεσιέ, μετά το θάνατο της μητέρας τους ειχε γίνει ημικρή μητέρα για την μικρούλα, που δέντην αποχωριστοταν ποτέ. Κι οι τρείσμαζί έτσι λιγνοι, μελαχροινοι, γχ με το κάπως αναχρονιστ ό τους ντύσιμο ειχε μέσα στην καρδιά της μόδας και της εκκεντριμότητας μου θύμισαν αμέσως μια άλλη εικόνα, ^{του 1974, λίγες μέρες μετά την} εισβολή. Στο Λονδίνο και πάλι, έξω απο την εκκλησία των Αγίων Πάντων, περιμέναμε τον Μακάριο, ναρθεί να λειτουργήσει. Μια χιχιχιχιχι κυπρια μεσόκοπη, καθόταν στη μέση του δρόμου, τραβουσε τα μαλιά της και μοιρολο γουσε: Μεσα στο μοιρολόι της μπαίνανε και μερικές λέξεις εγγλέζικες, συγκομιδη των χρόνων της αποδημίας.

"Νησουϊ μου, που είσαι το πιο όμορφο απ' όλα τα "κάντρυς του κοσμου, τί σ'εκάμαν. Νησουϊ μου, μωρό μου... εχει εικοσι χρονια νασε δώ και πώς να σε δώ τωρα..."

Σχεδόν απόρησα που ο Μεχμέτ και η Νεσιέ μας μιλουσαν αγγλικά. Η διαλεκτός ^{μας} ^{σε} ^{στη} ^{την} ^{περίαντη} ^{αυθεντικότητά} της, ειχε φτάσει μέχρι τη μύτη της γλώσσας μου. Και τώρα ακόμα, Όταν βλέπω τον Μεχμέτ αυθόρμητα του μιλω ελληνικα, κι εκείνος απαντά με τις δυό τρείς λέξεις που ξέρει τόσο σωστα που σε μπερδεύει. Κιόμως ο φραγμός της γλώσσας ηταν ένα απο τα ανεπαίσθητα αλλά ^{καίρια} και ανεπανόρθωτα σύνορα που τοποθετουσαμε σιγά σιγά ανάμεσα μο μας οι δυό κοινότητες χωρίζονα το αντιληθούμε...

Το φιλικό σπιτι που μάς φιλοξένησε σε κζινη την πρώτη μας συνάντηση ηταν ησυχο, και οι κούβεντες ^{αυ} ^{ατέλειωτες}. Προς το βραδάκι είμασταν όλοι εξουθενωμένοι απο το δώσε καιπάρε. Πως μπορείς όμως σε μια μέρα να καλύψεις τα κενά τωσων δεκαετιών.

Χέλιφα φάφα φάφα φάφα φάφα φάφα φάφα φάφα

Χφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ

κφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ φφφφφ

Εχει δικιο ο Ντεντάς να ^{κάνει} ^{ότι} ^{μπορ} ^{ρει} ^{για} ^{να} ^{εμποδισει} ^{την} ^{επαφη} ^{ανάμεσα} ^{στις} ^{δυό} ^{κοινότητες}. Εμεί είναι το μυστικό. Με την επαφή ανακαλύπτεις πως όλα είναι ^{στημένα} ^{φύτικα}. Το μίσος, η υποφία καταρρέουν και μένει μονάχα ο χάρτης του χρυσοπράσινου νησιου. ^{αδ} ^{ολόκληρος} ^{κι} ^{όχι} ^{μοιρασμένος} ^{αδίσταχτα}. Κι αυτή η διαπίστωση, αυτή η επαλήθευση δέν βγαίνει μονάχα απο του

διανουοιμενους, ~~χρ~~ η τους κοσμοπολιτες.

Μιά μέρα, το 1982, ειχε έρεθ έρθει ένας ελληνοκύπριος στρατιώτης και με ειχε βρει.

" Έκει, στην πράσινη γραμμή, μου ειπε, τα βράδνα με το φεγγάρι, βρισκομαστε και κουβεντιάζουμε με τον τουρκ κύπριο φρουρό . Να, αυτές οι φωτογραφίες είναι τραβηγγυμένες στην πανσέληνο: Κοιτώ τις φωτογραφίες. Ο νεαρός στρατιώτης μαζί με τον άλλο , τον τουρκοκύπριο αγκαλασμένοι Οι σολές τους ~~χρ~~ απελπιστικά όμοιες, μονάχα τα διακριτικά διαφέρουν, ~~μ~~ τα πρόσωπα τους αποκαλυπτικά όμοια, μελαχροινα, με πλατειά κυπριώτικα χαμόγελα.

- Ο φίλος μου σάς στέλλει ευτό το ποιημα, σάς παρακαλεί ε να το μεταφράσετε και να τοηδημοσιεύσετε, χωρίς όμως το όνομα του, γιατι θα τονφυλακίσουν.

Το ποιημα παίρνει ζωή.

Βαδίζει, κολυμπα
τρώει και πίνει.

τοβιξε στο τραγουδι
έρωτα κάνει.

Αρχίζει τον αγώνα

το ποιημα εφίλει γέλιο και λυγμός.

Σμξ

Αυτή η ποιηση, γραμμένη αποένα δεκαοιτάχρονο αγόρι , ~~μ~~ στην άλλη μεριά της πράσινης γραμμής, μετην υπογραφη " Ένας τουρκοκύπριος" δημοσιεύτηκε στην εφημεριδα Χαραυγή, στις 4 Σεπτέβρη του 1982. Σε ένα μήνα μ περιπου ηρθε και με βρήκε και πάλι ο στρατιώτης.

-Δυστυχώς ο φίλος μας φυλακίστηκε. ~~Κ~~ Κοιτάξτε, όπως σάς φέρνω στιχου αποένα άλλο τουρκοκύπριο στρατιώτη.

Ανοιγω το χιλιοδελωμένο ~~χαρ~~ παράνομο χαρτάκι:

Κύπριος είμαι

γιός τών χρυσών πορτοκαλιών

και των τσαμπιων με τ'αγουρα σταφύλια

Σε σάς το λέω αυτό:

Καθώς η άνοιξη γαντζωνεται και σιαρφαλώνει

απ'την κοιλάδα στο βουνό

βήμα το βήμα, φυλλαράκι φυλλαράκι

έτσι γαντζώνονται και σιαρφαλώνουν

οι μέρες της χαράς...

Υπογραφή: Δευτερος Τουρκοκύπριος

Και τα ραβασάκια συνέχισαν. Σιγά σιγά έγιναν επίσημοι και χοντροι φάκελλοι πουέρχονταν και μάς έβρισκάν με όλο και περιδσότερα ποιήματα, αποόλο και περισσότερους ποιητές, επώνυμους αυτουη τη φορά .

Ποσο με τσουγκράει ο Πειρασμός να αντιγράψω στιχους απ' όλους αυτους. Εξέρω κι όλας ποση σημασία έχει γι' ~~αχχχχ~~ αυτά τα παιδιά, που κάθονται και περιμένουν εκεί, στη στριμωγμένη γωνιά τους να δουν τα ποιηματα τους να φτάνουν στο στόχο τους. Θα προαπαθήσω να κάνω ένα πολύ λακωνικό " ποτ πουρί " απο στίχους για να δώσω μια ~~πολύ~~ γεύση αυτής της αυθεντικής, της αθώας και καθαρής ποιησης.:

Στηθηκαν τα συρματοπλέγματα, μπερδέυτηκε το χώμα
ολίγδια μυρωδιά, σε' τούτη και σε κείνη τημεριά ~~αυ~~
ανάμεσα στα σύρματα βογγά μια μαργαρίτα
αυτό το αδέσποτο και το ορφανό λουλουδι
ανάμεσα μας τώρα πως θα ξεμπλεχτεί
κι ίσως και νάντης συμφιλίωσης η μαργαρίτα....

ΦΙΚΡΕΤ Ντεμιράκι

Η Μητέρα πάντα μου έλεγε
πως πρωταντίκυρασα τον ~~κόσμο~~
μεσα στις βόμβες του Ιουλη 1955
και πώς το πρόσωπο που πρωτοείδα
~~ήταν~~ και παράξενο- δεύ ήταν ~~Φη~~ η μητέρα
μα ένας ελληνοκύπριος γιατρός
αυτά συμβαίνουνε στον τόπον μου...

Ατάϊ Τουλουνογλου

Ο χωρισμός
εφερε μιά μαύρη αρχή
πιό θερμή απο το καλοκαίρι του 1974
Ο χωρισμός
εφερε ένα μαύρο νόστο
σ' αυτους που έφυγαν το καλοκαίρι του 1974
Ο χωρισμός εφερε ένα μαύρο μάθημα
σ' αυτους που γεννήθηκαν το καλοκαίρι του 1974
Ο χωρισμός
εφερε μιά μαύρη Ντροπή
σ' αυτους που απόμειναν το καλοκαίρι του 1974

Μ. Αζίζογλου

Τρια ποτάμια στέρεφαν απο το χωρισμό μας

ειχε οργανωθεί η γ συγκέντρωση. Η πρώτη συγκέντρωση του είδους της, με ακροατήριο κι απο τις δυόκοινότητες. Η Νεσιέ κρατούσε τα ποιήματα μου μεταφρασμένα στα τουρκικά. Τα απάγγειλε με παλλομενη φωνή. Διάβασα κι εγ ταδικά της παιδικά ποιήματα. Το ακροατήριο βουβό και βουρλωμένο. Η κείνη τη στιγμή νιώσαμε πως είναι ακόμα καιρός, πως το ακρωτηριασμός μέλος μπορεί να ξανακολλήσει στον κορμό, η εγχείρηση μπορεί ακόμα να πετύχει χωρίς ανεπανόρθωτες συνέπειες. Είναι όμως θέμα χρόνου.

Μετά την ειδήλωση, μαζευτήκαμε όλοι στο σπίτι της Αύντιν, μιάς τουρκοκυπρίας που ζεί στο Λονδίνο. Η συζήτηση αφορούσε την ταυτότητα της Κύπρου. Νεαροι τουρκοκύπριοι επιστήμονες μάε δήλωσαν ότι ετοιμάζουν σεμινάριο για αυτό το θέμα;:

" Είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα για τους τουρκοκυπρίους. Ξευφουν κατά χιλιάδες απο την Κύπρο αυτοι με τα ανυκτά, ανυπότακτα μιάλά. Οι άλλ πουμένουν κινδυνευουν να χάσουν την ταυτότητα τους, να γίνουν ένα με τους εποίκους. Οσο δέν δίνεται λύση, τα σχέδια των σωβινιστών θα διακυολύνονται."δ

Μ'ανεαρή τουρκοκυπρία, που δένειχε σχεδόν ανοιξει το στόμα της ολο το βράδυ, μονο κοιτουσεκι άκουγε, την ώρα που χωρίζαμε, κατά τις πρωίνές ώρες, έχωσε στα χερια μου κάτι χαρτιά. Αργότερα, πισω στην ύπρο μετάφρασα εκείνα τα ποιήματα. Η συγγραφέας τους: ΕΦΕΛΙΖ Ναλντόβεν:

πο τα κντρολέμονα....

Ο Μεχμέτ Γιασίν δέχθηκε με χαρά την πρόσκληση του ΠΑΝΤ, της διεθνους Οργάνωσης Καλλιτέχνες για τον πυρηνικό Αφοπλισμό που ειχετην Συνοδο τη Ημερομηνία της Επιστολής του Μην του 1988. Ηταν η πρώτη φορά που έβλεπε αυτή τη μεριά του νησιου υστερα απο δεκαπέντε χρόνια. Τις πρώτες μια δυόμερες ήταν σαν χαμένος. " Τιποτα δέν αγν αναγνωρίζω, όλα είναι αλλοιώτικα", λ έλεγε. "ιγά σιγά όμως συνήθισε, η ατμόσφαιρα του χωριου του θυμιζε πολύ το χωρι που γεννήθηκε, . Μονο όταν τέλιωσαν οι ετγασίες του Συνεδριου και πήραμε τους αντιπορσώπους μια φ'ολ βολτα να δουν την " πράσινη γραμμή" που διχτομεί την Λευκωσία, ο Μεχμέτ με παρακάλεσε να μείνει στο Λεωφορείο.

2" Μπορεί να κάνω κάτι τρελλά, όπως να πάω να περάσω απένταντι και να σας φέρω κι εσάς σε δύσκολη θέση. Μπορείς να φανταστείς τη θέση μου; πέντα μέτρα πιο κεί είναι η θεια μου, που έχει κατάστημα, λίγο πιο πέρα είναι η Νεσιέ."

Όταν ο Μεχμέτ πήγε στην Κατεχόμε

